

Pastaruoju metu ligonių kasos sulaukia nemažai gyventojų klausimų dėl pirminės psichikos sveikatos paslaugų ir emocinės pagalbos. Gyventojus domina, kaip yra apmokamos šios paslaugos, kur tokias paslaugas galima gauti, ar gali pacientai patys pasirinkti įstaigą ir gydytoją.

Pirminės psichikos sveikatos priežiūros paslaugų išlaidos apmokamos Privalomojo sveikatos draudimo fondo (PSDF) lėšomis. Todėl ligonių kasų specialistai ragina žmones neskubėti ieškoti mokamų psichologų paslaugų, o kviečia naudotis psichikos sveikatos centruose teikiama pagalba, kuri kompensuojama iš PSDF.

„Pirminė psichikos sveikatos priežiūra apmokama skiriant metinę bazinę kainą. Ji mokama asmens sveikatos priežiūros įstaigai už kiekvieną prirašytą gyventoją kas mėnesį, nepriklausomai nuo to, ar jis lankosi sveikatos priežiūros įstaigoje, ar ne. Iš įstaigos gaunamų PSDF lėšų prirašytam gyventojui teikiama visapusiška, kompleksinė psichikos sveikatos priežiūra“, – sako Valstybinės ligonių kasos prie Sveikatos apsaugos ministerijos (VLK) Paslaugų ekspertizės ir kontrolės skyriaus vedėja Daiva Berūkštienė.

Norėdamas gauti psichikos sveikatos priežiūros specialistų paslaugas, gyventojas turi kreiptis į tą asmens sveikatos priežiūros įstaigą, kurioje yra prisirašęs.

„Gyventojai iš anksto turėtų pasidomėti savo teisėmis ir galimybe, kur pirminės psichikos sveikatos priežiūros paslaugas gali gauti nemokamai. Jeigu asmuo nežino, kur galėtų kreiptis dėl psichikos sveikatos priežiūros paslaugų, patariame pirmiausia kreiptis į įstaigą, kurioje dirba jo šeimos gydytojas“, – primena VLK atstovė.

Taip pat reiktų pažymėti, kad visi privalomuoju sveikatos draudimu apdrausti gyventojai turi galimybę pasirinkti ne tik šeimos gydytojo paslaugas teikiančią įstaigą, bet ir psichikos sveikatos centrą. Taigi žmonės, kuriems yra reikalinga psichikos sveikatos priežiūros specialistų pagalba, gali drąsiai jos ieškoti ne tik telefonu, internetu, bet ir atvykę pas psichikos sveikatos specialistus. Už gydymo įstaigoje jiems suteiktas psichikos sveikatos priežiūros specialistų paslaugas mokėti nereikia, jeigu gyventojas kreipiasi į asmens sveikatos priežiūros įstaigą (PASPI), kurioje yra prisirašęs.

„Dėl psichikos sveikatos priežiūros galima kreiptis į pasirinktą psichikos sveikatos centrą, kuriame galima prisirašyti iš anksto arba tada, kai prireikia. Šias paslaugas toje savivaldybėje teikiančių įstaigų sąrašą žmogui turėtų pateikti įstaiga, kurioje jis prisirašęs pas šeimos gydytoją – poliklinika, šeimos gydytojų centras, kabinetas ar kitos“, – sako D.

Berūkštienė.

Pasak jos, prisirašyti psichikos sveikatos priežiūros įstaigoje nėra sunku, tai galima padaryti atvykus į pasirinktą įstaigą (į įstaigą, kurioje dirbo jo šeimos gydytoją, psichikos sveikatos priežiūros centrą) arba elektroniniu būdu. Prašymus turėtų pildyti tik naujai prie PASPĮ, teikiančios šeimos gydytojo komandos paslaugas, prisirašantys ar norintys pakeisti įstaigą asmenys.

Pasitaiko atvejų, kuomet gyventojas, pasirinkdamas PASPĮ, nesutinka naudotis toje įstaigoje dirbančio konkretaus psichiatro paslaugomis. Tokiu atveju, asmuo priskiriamas PASPĮ, teikiančiai pirminės ambulatorinės psichikos sveikatos priežiūros paslaugas, su kuria pirminės sveikatos priežiūros įstaiga, teikianti šeimos gydytojo komandos paslaugas, yra sudariusi sutartį dėl pirminės ambulatorinės psichikos sveikatos priežiūros paslaugų teikimo.

Pakeisti PASPĮ ar Psichikos sveikatos centrą galima pateikus prašymą kitai pasirinktai gydymo įstaigai. Tokio prašymo pagrindu asmuo įtraukiamas į naujai pasirinktos įstaigos aptarnaujamų gyventojų sąrašą, jo asmens sveikatos istorija (ambulatorinė kortelė) perduodama naujai pasirinktai įstaigai per 3 darbo dienas nuo prašymo gavimo dienos.

PASPĮ ir Psichikos sveikatos centrą keisti galima ne anksčiau kaip po 6 mėn. nuo prisirašymo dienos. Apribojimas netaikomas asmenims, atvykusiems mokytis į stacionarinę mokymosi įstaigą arba grįžusiems į nuolatinę gyvenamąją vietą baigus mokslus. Pakeitus gydymo įstaigą anksčiau nei po 6 mėn., už prisirašymo dokumentų tvarkymą ir medicinos dokumentų persiuntimą pasirinktai įstaigai mokamas 2,90 Eur mokestis. Gydytojui nutraukus darbo santykius su PASPĮ, įstaigos administracija turi pasirūpinti gyventojų aptarnavimu. Ji skiria kitą gydytoją, jei pats pacientas nepasirenka kitaip. Pacientas, pageidaujantis gydytis pas kitą gydytoją toje pačioje gydymo įstaigoje, turi pildyti nustatytos formos prašymą.

Apie pokyčius PASPĮ, pavyzdžiui, pasikeitus gydytojui ar pan., pacientai administracijos turi būti informuojami atskirai.

